

Evaluering av nasjonale kompetansetjenester 2014

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1. mai 2014.

Navn på tjenesten:	Nasjonal kompetansetjeneste for tropiske infeksjonssykdommer						
Lokalisering:	Helse Bergen HF						
Tjenestens innhold: Nasjonale kompetansetjenester er et virkemiddel for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde. Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.							
Ja Nei Ikke oppgitt <table border="1"> <tr> <td>Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?</td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>				Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?			
Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?							
Kommentar: Dagens beskrivelser av innhold, formål og avgrensning for de nasjonale tjenestene varierer både i kvalitet og innhold. Noen av beskrivelsene reflekterer ikke tjenestens innhold, noen er vanskelig å forstå for brukere av tjenesten og noen er ikke i tråd med regelverk for ordningen. Helsedirektoratet har iverksatt et arbeid for å få utarbeidet beskrivelser for alle nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten etter en felles mal. Dette arbeidet vil bli ferdigstilt i 2015. Gjeldende beskrivelse av tjenestens innhold, formål og avgrensning er derfor ikke vurdert for 2014.							

Kvalitetssystem:

Formålet med å etablere en nasjonal kompetansetjeneste, er å utvikle og heve kvaliteten på de leverte tjenestene i hele utrednings- og behandlingsforløpet. For å kunne ivareta dette skal nasjonale kompetansetjenester etablere system for å kunne overvåke behandlingsresultater innenfor kompetansetjenestens ansvarsområde. Dette kan gjøres for eksempel ved bruk av medisinske kvalitetsregistre og biobanker mv.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det etablert et system for å overvåke behandlingsresultater?	X		
Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?	X		

Kommentar:

Vi oppfatter at tjenesten har etablert et system for å overvåke utredning og behandling av tropiske infeksjonssykdommer i Norge. Basert på eget kvalitetsregister, biobank og register i Folkehelseinstituttet, har dere vurdert dette som dekkende. En nasjonal kompetansetjeneste vil være avhengig av et slikt system for å kunne planlegge drift av kompetansetjenesten og vite hvilke tiltak som må iverksettes for å utvikle og heve kvaliteten på utredning og behandling innenfor tjenestens ansvarsområde i hele landet. Dersom tjenesten etter å ha lest dette blir usikre på om det etablerte system dekker behovet, bør tjenesten vurdere dette på nytt.

Forskning:

Nasjonale kompetansetjenester skal delta i forskning og etablering/oppbygging og deltagelse i nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.

Den fremste oppgaven til en kompetansetjeneste er å bygge opp og spre kompetanse. Denne kompetansen må bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert. Slik kunnskap fremskaffes gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer og medisinsk metodevurdering m.m. I og med at det primære mål er å bygge opp kompetanse i andre regioner, er det viktig at disse trekkes med i forskningssamarbeid og faglige nettverk.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Drives det forskning ved tjenesten?	X		
Er det etablert forskningsnettverk hvor andre regioner inngår?	X		

Kommentar: Av årsrapporten fremgår det at tjenesten har publisert en rekke vitenskapelige artikler i 2014. Det pågår flere forskningsprosjekt. Bare 1 av 8 involverer andre helseregioner. Deltar i internasjonale forskningsnettverk.

Det etterlyses en kort beskrivelse av behovet for forskning innen dette fagområdet og i hvilken grad forskningen bidrar til å utvikle og heve kvaliteten på utredning og behandling pasienter med tropiske infeksjonssykdommer. Det er selvfølgelig spesielt interessant dersom tjenesten kan vise til konkrete forskningsresultater som har endret praksis.

Kompetansespredning:

En nasjonal kompetansetjeneste er i første rekke etablert for å bygge opp og spre kompetanse. Dette skal skje innenfor en rimelig tidshorisont. For å oppnå ønsket effekt innenfor en tidsplan, kreves et systematisk arbeid. Alle nasjonale kompetansetjenester skal derfor utarbeide en plan for kompetansespredning. En slik plan skal bygge på en analyse/kartlegging av behov og virkemiddel, og er et verktøy til å oppnå tjenestens resultatmål.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Har tjenesten utarbeidet en plan for kompetansespredning?	X		

Kommentar:

Det fremgår at tjenesten har utarbeidet en plan for kompetansespredning. Tjenesten deltar i utdanning av helsepersonell og driver kompetanseformidling til helsepersonell og allmenheten. På bakgrunn av årsrapport og referansegruppens tilbakemelding er vi litt usikre på om planen bygger på en kartlegging og analyse av behov for kompetansespredning. Ref. referansegruppens tilbakemelding.

Denne tjenesten skal bygge opp og spre kompetanse om utredning og behandling av tropiske infeksjonssykdommer. Tjenesten er etablert for å gjøre andre gode. For å kunne gjøre dette på en systematisk måte, forutsettes det at tjenesten utarbeider en plan for kompetansespredning. Planen skal beskrive hvordan dere skal kunne bygge opp og spre kompetanse slik at alle helseregionene og helsetjenesten som sådan har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta dette fagområdet selv i daglig virksomhet.

Resultatmål:

Nasjonale kompetansetjenester etableres for å bygge opp og spre kompetanse innenfor et spesifikt fagområde innenfor en rimelig tidshorisont. Kompetansetjenesten skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten og et system for å dokumentere oppnådde resultat. Resultatmål for tjenesten skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten?	X		

Kommentar:

Tjenesten har utarbeidet resultatmål.

Vi ser for oss at helsetjenesten har behov for en nasjonal tjeneste som er oppdatert på utredning og behandling av tropiske infeksjonssykdommer og som har etablert et godt system for å spre kompetanse på området.

Det betyr at denne tjenesten må utarbeide et overordnet resultatmål som tydeliggjør hvorfor tjenesten ble etablert, hva en ønsker å oppnå ved å etablere denne tjenesten og hvordan en løpende ser for seg at denne tjenesten skal fungere. Det er det denne tjenesten skal profilere seg med. Ref. referansegruppen tilbakemelding. Vi kommer tilbake til dette ifm utarbeidelse av ny beskrivelse av tjenesten.

Referansegruppe:

Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppenes fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.

	Ja	Nei	Ikke oppgitt
Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?	X		
Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport?	X		
Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert?	X		
Er alle helseregioner representert i referansegruppen?	X		
Har referansegruppen brukerrepresentasjon?		X	
Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?			X

Kommentar: Tjenesten har etablert en egen faglig referansegruppe. Referansegruppen har godkjent tjenestens årsrapport. Det vises til gode innspill i referansegruppens tilbakemelding.

Denne tjenesten er etablert fordi helseregionene mente at det var behov for å bygge opp kompetanse i helseregionene og i helsetjenesten for øvrig. Referansegruppens tilbakemelding er viktig for å kunne fastslå om tjenesten fungerer i tråd med intensjonen og at kompetanseoppbyggingen i den enkelte helseregion og evt. i helse- og omsorgssektoren skjer i tråd med plan og resultatmål for tjenesten. Det etterlyses derfor en bedre og mer utfyllende tilbakemelding fra referansegruppen om hvorvidt helsetjenestens behov i de ulike helseregioner blir dekket innenfor tjenestens ansvarsområde.

Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:

Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Det vises til referansegruppen tilbakemelding. Denne tjenesten bør drive mer aktiv markedsføring for å bli kjent som en nasjonal kompetansetjeneste. Internett flommer over av nettsider og nettportaler. Helsepersonell og publikum må imidlertid bli satt på tanken hvor de skal lete. (Søk på; tropiske sykdommer, og se hva dere finner.)

Denne tjenesten synes å drive i tråd med intensjonen.

Konklusjon: Anbefales videreført